

TÉMA: Úprava maker – zápis do sešitu, výstup na obrazovku

Sekretářka společnosti „Naše zahrada“ potřebuje upravit makra vytvořená pomocí záznamu tak, aby vyhovovala jejím požadavkům. Pro úpravy využije Editor jazyka Visual Basic a jeho vybrané příkazy pro zobrazování oken, práci s proměnnými a rozhodování v průběhu chodu makra.

Zadání:

Otevřete sešit *UpravaMakraZapis.xlsx*. V dokumentu se nachází již vytvořené makro **Výpočet**, které po spuštění zkopíruje údaje z tabulky na listu **Nábytek**, vloží je do tabulky na listu **Výpočet** a nakonec v této tabulce vypočítá součet hodnot. Makro upravte následujícím způsobem (pro úpravu makra využijte prostředí Editoru jazyka Visual Basic a jeho vybrané příkazy):

1. Na začátek makra přidejte příkaz, který **vloží** na listu **Výpočty do buňky C20 text Maximum:**.
2. Dále změňte makro tak, aby na konci **vložilo** do tabulky **vzorce** pro výpočet maxima (místo vzorců pro součet).
3. Na konci makro **zobrazí dialogové okno** s textem **Výpočet byl proveden.**
4. Upravené **makro vyzkoušejte**.
5. **Sešit uložte a uzavřete.**

Řešení

Algoritmus

Řešení:

Karta **Soubor/Otevřít** (nebo tlačítko **Otevřít** na panelu nástrojů **Rychlý přístup**, popř. klávesová zkratka **Ctrl+O**). V dialogovém okně **Otevřít** nalézt soubor dle zadání, tlačítko **Otevřít**. Sešit má příponu .xlsm, což je formát podporující makra. Po otevření sešitu se zobrazí informační pruh s oznamením, že v sešitě se nachází aktivní obsah (makro). Povolit práci s tímto makrem – tlačítko **Povolit obsah**. Pozn. Zobrazení informačního pruhu záleží na nastavení zabezpečení Excelu (karta **Vývojář**/skupina **Kód**/příkaz **Zabezpečení maker**/v dialogovém okně **Centrum zabezpečení**/sekce **Nastavení maker/Zakázat všechna makra s oznamením** – Excel při otvírání sešitu upozorní uživatele na přítomnost makra, uživatel může práci s tímto makrem povolit, pokud mu důvěřuje).

Makro vytvořené pomocí záznamu se ukládá na pozadí v podobě příkazů jazyka Visual Basic for Application (VBA) do procedury s názvem makra. Úpravy maker se provádějí v Editoru jazyka Visual Basic – karta **Vývojář**/skupina **Kód**/příkaz **Visual Basic**. Pozn. Pokud není karta **Vývojář** zobrazena, lze ji zobrazit – karta **Soubor**/příkaz **Možnosti**/sekce **Přizpůsobit pás karet/zatrhnout** položku **Vývojář**.

Spustí se Editor jazyka Visual Basic, který je součástí instalace Excelu. V okně projektů (**Project – VBAProject** v levé části) se nachází seznam právě otevřených sešitů včetně šablony **Personal**; pro každý sešit je vytvořen samostatný projekt (název sešitu je vždy uveden v závorce). Pozn. Pokud není okno projektů zobrazeno, lze je zobrazit přes nabídku **View/Project Explorer**. Je-li vytvořeno v sešitě makro, nachází se v příslušném projektu pod skupinou **Modules/Module1**. Zobrazení kódu makra – dvakrát kliknout na položku **Module1** u příslušného projektu, zobrazí se okno kódu s příkazy zaznamenaného makra. Každé makro je uloženo do samostatné procedury, která začíná příkazem **Sub NázevMakra()** a končí příkazem **End Sub**. Uprostřed procedury se na každém řádku nachází příkazy makra. Text označený zeleně (začínající apostrofem ' má funkci komentářů, které nejsou makrem prováděny).

Algoritmus slovně:

1. Pro zápis hodnot do buněk v sešitě se používá objekt **Range** a jeho vlastnost **Value** (např. **Range ("A1") .Value=1**). Pokud je hodnotou text, musí být uveden v uvozovkách. Pro zápis vzorců se používá vlastnost **Formula**, vzorce musí být uvedeny v uvozovkách.
2. Pro výběr listu se používá metoda **Select** objektu kolekce **Sheets**: **Sheets ("NazevListu") .Select**. Obdobným způsobem lze označit také buňky s použitím příkazu **Range** (např. **Range ("D5") .Select**). Je-li již buňka označena, lze se na ni odkázat příkazem **Activecell**.
3. Pro zobrazení zprávy na obrazovku slouží funkce **MsgBox**. Tato funkce má několik parametrů, první parametr udává text, který se zobrazí na obrazovku, další parametry (vzhled okna, titulek, umístění) jsou nepovinné.

Provedení:

Před úpravou makra doporučujeme makro nejprve vyzkoušet – karta **Vývojář**/skupina **Kód/příkaz Makra**/v dialogovém okně **Makra** vybrat makro **Výpočet**, příkaz **Spustit**.

Úprava makra:

1. Zobrazit kód makra - karta **Vývojář**/skupina **Kód/příkaz Makra**/v dialogovém okně **Makra** vybrat makro **Výpočet**, příkaz **Upravit**. Otevře se prostředí editoru **Microsoft Visual Basic** s již vytvořeným makrem **Výpočet**.

2. Vložit prázdný řádek za komentáře (zelený text) pomocí klávesy **Enter**, vepsat příkaz pro zobrazení listu **Výpočty**:

```
Sheets ("Výpočty").Select
```

3. Vložit prázdný řádek a vepsat příkaz pro vložení textu do buňky C20:

```
Range ("C20").Value = "Maximum:"
```

4. Nalézt v makru příkazy pro vložení vzorce se součtem a nahradit je příkazem pro výpočet maxima (funkci SUM nahradit funkcí MAX):

```
ActiveCell.FormulaR1C1 = "=MAX(R[-15]C:R[-1]C)"
```

Tento zápis je proveden s relativními odkazy vzhledem k aktivní buňce. Řádek lze nahradit také zápisem s absolutními odkazy na buňky ve vzorec:

```
ActiveCell.Formula = "=MAX(D5:D19)"
```

Obdobným způsobem změnit také druhý vzorec (ve druhém sloupci tabulky).

5. Na konci makra (před příkazem **End Sub**) vložit funkci **MsgBox** pro zobrazení zprávy:

```
MsgBox "Výpočet byl proveden."
```

6. **Vyzkoušení makra:** zobrazit aktuální sešit, karta **Vývojář**/skupina **Kód/příkaz Makra**/v dialogovém okně **Makra** najít vytvořené makro, tlačítko **Spustit**. Pozn. Makro lze spustit také v prostředí Editoru jazyka Visual Basic prostřednictvím nabídky **Run/Run Macro**.

Pozn. Pokud dojde při provádění makra k chybě, upozorní na ni Excel uživatele zprávou. Dále lze pokračovat tlačítkem **End** – ukončení makra, nebo **Debug** – přerušení chodu makra. V obou případech se zobrazí Editor jazyka Visual Basic s kódem makra, ve druhém případě bude žlutě zvýrazněn příkaz, ve kterém došlo k chybě. Po odstranění chyby je nutné makro ukončit (nabídka **Run/Reset**), aby bylo možné jej znova spustit od začátku. Pokud je kód v Editoru zobrazen červeně, znamená to, že je v příkazu syntaktická chyba (často chybí závorka, uvozovky, čárka apod.).

7. Uložit sešit - karta **Soubor/Uložit** (nebo tlačítko **Uložit** na panelu nástrojů Rychlý přístup nebo klávesy **Ctrl+S**). Zavřít sešit - karta **Soubor/Zavřít** (nebo tlačítko **Zavřít** – x v pravém horním rohu okna).

Zpět na zadání

Algoritmus:

```
Sub Výpočty()
    '
    ' Výpočty Makro
    '

    Sheets("Výpočty").Select          'Výběr sešitu
    Range("C20").Value = "Maximum:"   'Zápis hodnoty do buňky

    Sheets("Nábytek").Select
    Range("C4").Select                'Výběr buňky
    ActiveWindow.SmallScroll Down:=9
    Range("C4:D18").Select
    Selection.Copy
    Sheets("Výpočty").Select
    Range("D5").Select
    Selection.PasteSpecial Paste:=xlPasteValues, Operation:=xlNone, _
    SkipBlanks:=False, Transpose:=False
    ActiveWindow.SmallScroll Down:=13
    Range("D20").Select
    Application.CutCopyMode = False

    'Vzorec s absolutními odkazy na buňku:
    ActiveCell.Formula = "=MAX(D5:D19)"
    'Vzorec s relativními odkazy na buňku:
    ' ActiveCell.FormulaR1C1 = "=MAX(R[-15]C:R[-1]C)"
    Range("E20").Select

    ActiveCell.Formula = "=MAX(E5:E19)"
    ' ActiveCell.FormulaR1C1 = "=MAX(R[-15]C:R[-1]C)"

    MsgBox "Výpočet byl proveden."      'Zobrazení zprávy v okně

End Sub
```

Zpět na zadání